

Styrelsens verksamhetsberättelse 2017

SAMMANDRAG AV VERKSAMHETEN ÅR 2017

Vid ingången av 2017 började LPA verkställa pensionsreformen i fråga om den egna kundkretsen. Genomförandet av reformen har gått smidigt. Den partiella förtida ålderspensionen har redan under det första året visat sig vara ett populärt pensionsslag även bland lantbruksföretagare.

För våra kunder präglades vardagen i lantbruket av fortsatta ekonomiska utmaningar och ett exceptionellt svårt skördeår på grund av väderförhållandena. De här utmaningarna kulminerade ofta i problem med att orka med arbetet. Med finansiering ur statsbudgeten startade vi i början av 2017 efter korta förberedelser projektet *Ta hand om bonden* för att hjälpa jordbrukare som har problem med att orka. Projektet har fått god respons och har redan kunnat hjälpa över tusen jordbrukare. Behovet av hjälp visade sig vara överraskande stort och tilläggsfinansiering har fått för att fortsätta projektet till slutet av 2019. Även för att stödja stipendiaternas välbefinnande ordnades tillställningar som pilotprojekt.

Den utmanande ekonomiska situationen för jordbrukare lindrades också genom en lagändring som innebär att avgifterna för avbytarservice sänktes med cirka 30 % och att även dröjsmålsräntan på försäkringspremierna till LPA sänktes. Sänkningarna fortsätter under 2018 men är i fråga om avbytarservice betydligt mindre än under 2017. Sänkningen av dröjsmålsräntan gäller även stipendiater.

Under året bidrog vi med vår expertis som stöd för beredningen av landskapsreformen och särskilt de lagändringar som gäller avbytarservice. Efter att ärendet varit på remiss bereds nu den slutliga propositionen i social- och hälsovårdsministeriet. LPA:s framtida roll vid verkställandet av avbytarservice är fortfarande öppen. Det väsentliga är att kunderna får smidig och pålitlig service både när ändringarna genomförs och i fortsättningen.

För att förbättra kundupplevelsen och säkerställa en systematisk utvecklingsverksamhet inrättade vi en arbetsgrupp för utvecklande av kundservicen. Arbetsgruppens arbete fortsätter under hela den påbörjade strategiperioden. Vi lyckades få verksamheten att löpa bättre så att handläggningstiderna blev kortare för nästan alla ansökningstyper. Särskilt positiv var utvecklingen i fråga om handläggningstiderna för olycksfallsersättningar. Det goda resultatet säkerställdes av vår kunniga och motiverade personal.

I fråga om kostnadseffektivitet klarade vi oss rätt bra vid en jämförelse inom arbetspensionsbranschen trots de betydande projekten. Driftskostnaderna steg en aning jämfört med året innan på grund av de omfattande it-projekten.

LPA:s totalkostnader, som innefattar de förmåner och tjänster som betalades till kunderna, verksamhetens driftskostnader och kostnaderna för avbytarservice, var 1 222 miljoner euro (2016: 1 245). Värdet av de förmåner och tjänster som betalades till kunderna var 1 177 miljoner euro (2016: 1 189).

LPA hade vid årets slut 62 190 LFÖPL-försäkrade (inklusive 3 016 stipendiater) och 83 275 OFLA-försäkrade kunder. Vid samma tid var pensionstagarna 117 384. Antalet LFÖPL-försäkrade kunder minskade från året innan med 4,5 %, de OFLA-försäkrade med 2,5 % och pensionstagarna med 3,4 %.

Under verksamhetsåret tog LPA emot 62 656 ansökningar. Totalantalet ansökningar ökade med 4,7 %.

Inkomna ansökningar	2017	2016	Förändring från året innan, %
Försäkringsärenden	20 546	23 353	-12,0
Indrivningsärenden	607	469	+29,4
Avträdelseärenden	880	1 020	-13,7
Arbetspensionsärenden	11 888	12 278	-3,2
OFLA-ersättningsärenden	26 634	20 550	+29,6
LPA-sjukdagpenningar	1 693	1 748	-3,1
Avbytarserviceärenden	408	437	-6,6
	62 656	59 855	+4,7

Tabell 1. Alla ansökningar som inkommit till LPA under två år och förändringen från året innan i procent. Den betydande ökningen av OFLA-ersättningsärenden beror på att läkemedelsfaktureringen i olycksfallssystemet ändrades vid ingången av året. Till följd av ändringen handläggs kostnaderna för läkemedelsköp skadevis och oftare än tidigare. Under året fick LPA cirka 7 000 ansökningar om ersättning för läkemedelskostnader. I samband med ändringen av faktureringen beviljade LPA de försäkrade flera hundra förbindelser för läkemedelsköp.

FRAMTIDSPERSPEKTIV

Under året stakade vi ut LPA:s strategi och vision fram till 2022. I enlighet med vår strategi förverkligar och utvecklar vi aktivt social trygghet och tjänster för våra kunders välbefinnande. Vi säkerställer att verksamheten är kundnära och kostnadseffektiv. De anställdas kompetens måste svara mot de föränderliga behoven i vår verksamhetsmiljö.

Vi tar fram nya verksamhetsmodeller som stöd för våra kunders arbetshälsa. Samtidigt som vi fortsätter med projektet *Ta hand om bonden*, som hjälper jordbrukare som befinner sig i kris i fråga om att orka med arbetet, så bygger vi på permanent basis ett förebyggande nätverk för tidigt ingripande. Utifrån den verksamhetsmodell som byggs upp ska vi under de kommande åren fortsätta med LPA:s arbetshälsoverksamhet för att stödja alla våra kundgrupper så att de orkar med sitt arbete.

Systemet med avträdelsestöd, som är viktigt för att främja generationsväxlingar på lantgårdar och i renskötsel företag, upphör enligt nuvarande lagstiftning vid utgången av 2018. I detta läge bereder vi oss på att antalet ansökningar och behovet av rådgivning kommer att öka märkbart under innevarande år. För att säkerställa att de som planerar en generationsväxling får tillräckligt information om detaljerna kring ansökan och om att systemet upphör ska vi satsa särskilt på kundkommunikation.

Utvecklingsfrågor av vikt för hela fältet av social trygghet dryftas inom ett projekt som statsrådet tillsatt för att bereda en totalreform som hänför sig till grundskydd och aktivitet. Beträffande arbetspensionssystemet behöver bland annat behoven av att förnya företagarpensionerna bedömas. En vidarebearbetning av rehabiliteringskommitténs förslag pågår. Service- och förvaltningsstrukturerna håller på att reformeras inom en omfattande landskaps- och vårdreform.

Alla de här utvecklingsprojekten har beröringspunkter med LPA:s verksamhet och våra kunders sociala trygghet som helhet. LPA:s uppgift är att för sin del se till att särdragen i våra kunders näringar och verksamhet beaktas i utvecklingsarbetet.

INFLYTANDE

Vi ger en aktiv expertinsats för utvecklande av den sociala tryggheten.

Vi satte i gång med att verkställa pensionsreformen smidigt och kundnära.

Vi inrättade en arbetsgrupp för utvecklande av kundservicen i syfte att systematiskt förbättra kundupplevelsen.

För att öka kundnöjdheten gjorde vi verksamheten smidigare. Vi lyckades förkorta handläggningstiderna i fråga om alla centrala ansökningstyper.

PERSONAL

Vi har en kunnig och motiverad personal som sköter servicen till kunderna.

LPA:s totala driftskostnader steg med 0,7 miljoner euro från kostnadsutfallet året innan. Ökningen berodde på de högre ict-kostnaderna i samband med byggandet av en ny pensions- och försäkringstillämpning.

Avkastningen av placeringsverksamheten var tillfredsställande.

Vi effektiviserade vår verksamhet genom att strömlinjeforma handläggningsprocesserna.

Vi gav vår expertsinsats i social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupper som planerade avbytar-servicen i samband med landskapsreformen och beredde en rehabiliteringsreform. Vi hjälpte lantbruksföretagare att orka med sitt arbete genom projektet Ta hand om bonden, som finansieras ur ett krispaket för lantbruket.

Vi inledde verksamhet för att främja välbefinnandet bland vår andra kundgrupp, stipendiaterna.

Vi utarbetade tillsammans LPA:s strategi fram till 2022.

KUNDRELATIONER

Vi bidrar till våra kunders trygghet och arbetshälsa – på ett vänligt, smidigt och pålitligt sätt.

Vi understödde de anställdas välbefinnande genom flera åtgärder, till exempel ett åldersprogram, anvisningar om distansarbete och motionssedlar.

Som en del av vårt utbildningsprogram ordnade vi LPA-examen och teamledarutbildning.

De anställda hade fortfarande låg sjukfrånvaro och personalomsättningen minskade jämfört med det föregående året.

EKONOMI OCH EFFEKTIVITET

Vi förbättrar effektiviteten genom att förnya processerna och verksamhetsmodellerna.

INFLYTANDE

Vi ger en aktiv expertinsats för utvecklande av den sociala tryggheten.

Vi gav vår expertsinsats i social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupper som planerade avbytarserVICEN i samband med landskapsreformen och beredde en rehabiliteringsreform. Vi hjälpte lantbruksföretagare att orka med sitt arbete genom projektet "Ta hand om bonden", som finansieras ur ett krispaket för lantbruket. Vi inledde verksamhet för att främja välbefinnandet bland vår andra kundgrupp, stipendiaterna. Vi utarbetade tillsammans LPA:s strategi fram till 2022.

FRÄMJANDE AV KUNDERNAS HÄLSA, SÄKERHET OCH SKYDD I ARBETET

LantbruksavbytarserVICEN, företagshälsovården och arbetshälsoprogrammet hjälper lantbruksföretagare att orka med sitt arbete. Vi främjar kundernas arbetshälsa även genom arbetarskyddsverksamhet enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. I praktiken sker det i form av rådgivning, information och utbildning för att förebygga olycksfall och yrkessjukdomar.

Arbetshälsoverksamheten fick ytterligare stöd genom LPA:s projekt *Ta hand om bonden*, som startade i början av 2017. Projektet kunde inledas genom ett anslag som staten beviljat LPA. Projektet har fått fortsatt finansiering för 2018–2019.

Projektet startade snabbt och våra regionala projektarbetare började anvisa rätt slags hjälp åt dem som behövde hjälp. Ett system med köptjänstförbindelser kunde också snabbt skapas för att stödja verksamheten. Köptjänstförbindelser har använts till experthjälp som stöd för att orka med arbetet: både experthjälp av ekonomisk eller juridisk art och som stöd för den psykiska orken. Ett centralt mål i projektet är att utveckla en långfristig handlingsmodell för tidigt ingripande så att vi kan stödja jordbrukarna även efter att vårt projekt och de andra regionala projekt som stöder jordbrukare upphört.

Våra projektarbetare och anställda inom de övriga stödprojekten gjorde under året 476 gårdsbesök. LPA beviljade 660 köptjänstförbindelser.

År 2017 ordnades tre Må bra-dagar under temat *Unta ja seikkailuja* (sömn och äventyr) i samarbete med projektet *I form för livet*. För att främja användningen av personlig skyddsutrustning tog vi i bruk en skyddsexamen *Farmarin suojaintutkinto* i en virtuell inlärningsmiljö.

I slutet av året hörde bara 35,5 % av de LFÖPL-försäkrade lantbruksföretagarna till företagshälsovården för lantbruksföretagare, vilket innebär att andelen tyvärr ytterligare minskat en aning.

Budgeten för arbetarskyddsverksamhet baserar sig på uppskattningen för samma år av totalkostnaderna för arbetsskadeförsäkringen för lantbruksföretagare. För arbetarskyddsverksamheten användes 0,6 miljoner euro. År 2017 utbetalades 85 133 euro i stipendier från arbetarskyddsmedlen och beviljades 80 000 euro på nya stipendieansökningar. Vi har 12 ombudsmän som specialiserat sig på att främja arbetarskyddsfrågor.

LPA ordnade också arbetshälsoverksamhet för försäkrade stipendiater. Under Må bra-dagen för forskningsstipendiater behandlades stresshantering och hur man kan göra arbetet mer meningsfullt. Som grund för att utarbeta ett arbetshälsoprogram för stipendiater företog vi en enkät där vi kartlade stipendiaternas önskemål beträffande innehållet i arbetshälsoverksamheten. Med stöd av ett beviljat arbetarskyddsstipendium genomfördes också ett projekt där forskningsstipendiater fick kamratstöd som stöd för sin arbetshälsa.

LPA:S SAMHÄLLSANSVAR

LPA bidrar till att främja det allmänna samhälleliga målet att i enlighet med pensionsreformen förlänga arbetskarriärerna. Vår verksamhet och i synnerhet det hälsofrämjande arbetet syftar till att kunderna ska få fler friska år, vara arbetsföra och orka bättre i arbetslivet.

LPA ansvarar för att den lagstadgade sociala tryggheten och servicen förverkligas på ett högklassigt sätt för både lantbruksföretagare och stipendiater. Vi utvecklar vår verksamhet systematiskt och kundnära. Vi deltar aktivt i arbetet på att utveckla den sociala tryggheten för vår kundkrets genom att lyfta fram särdragen i kundernas arbete.

Vår placeringsverksamhet baserar sig på den placeringsplan som styrelsen godkänt. Enligt planen bör tillräcklig spridning av placeringarna iakttas med beaktande av LPA:s förmåga att bära risker och tillgångarnas likviditetskrav för varje försäkringsrörelse. I placeringsverksamheten beaktar vi ESG-faktorer, dvs. faktorer avseende miljö (environment), samhälle (society) och bolagsstyrning (governance). Vi förverkligar detta mål genom att vid valet av våra samarbetspartner ställa krav som hänför sig till de placeringsprocesser som de genomfört. Dessa processer bör innehålla ett element av ansvarsfull placering.

LPA är också en ansvarsmedveten arbetsgivare för sina anställda. Personalen kan medverka i beslut som gäller dem själva via olika samarbetsforum och arbetsgrupper. Personalens hälsa och välbefinnande i arbetet samt sammanjämkandet av arbete och familjeliv stöds på flera olika sätt, bland annat genom ett åldersprogram, anvisningar om distansarbete och en flexibel personalpolitik som beaktar de nämnda faktorerna.

KUNDRELATIONER

Vi bidrar till våra kunders trygghet och arbetshälsa – på ett vänligt, smidigt och pålitligt sätt.

Vi satte i gång med att verkställa pensionsreformen smidigt och kundnära. Vi inrättade en arbetsgrupp för utvecklande av kundservicen i syfte att systematiskt förbättra kundupplevelsen. För att öka kundnöjdheten gjorde vi verksamheten smidigare. Vi lyckades förkorta handläggningstiderna i fråga om alla centrala ansökningstyper.

PENSIONS FÖRSÄKRING (LFÖPL)

LFÖPL-försäkringen

Enligt lagen om pension för lantbruksföretagare försäkras lantbruksföretagare, skogsbruksföretagare, yrkesfiskare, renskötare och de nämndas familjemedlemmar samt konstnärer och forskare som arbetar på stipendium.

I slutet av 2017 omfattade pensionsförsäkringen för lantbruksföretagare 59 187 lantbruksföretagare (inkl. fiskare, renskötare och skogsbruksföretagare) från totalt 41 713 gårdar. Utvecklingen av kundantalen framgår närmare av *tabell 2*. Antalet försäkrade minskade med cirka 4,5 %. Minskningen är en följd av det låga antalet generationsväxlingar och förvärvare samt den snabba strukturutvecklingen.

Vid utgången av 2017 fanns det 3 016 LFÖPL-försäkrade stipendiater. Under året var totalt 5 387 personer försäkrade som stipendiater. Längden på stipendiaternas försäkringsperioder var i snitt 17 månader. Av de stipendiater som försäkrades under året bedrev 70 % vetenskaplig forskning och 30 % konstnärlig verksamhet.

Kundgrupper	LFÖPL-försäkrade, personantal	Förändring från det föregående året, %
Gårdsbruksidkare	56 777	-4,7
Skogsbruksföretagare	3 025	-0,5
Renskötare	918	-1,9
Fiskare	508	-7,5
Stipendiater	3 016	-2,0

Tabell 2. LFÖPL-försäkrade kunder 31.12.2017. Samma person kan vara försäkrad i flera kundgrupper.

LFÖPL-arbetsinkomsten

Lantbruksföretagarnas och stipendiaternas socialförsäkringsförmåner beräknas på den personliga LFÖPL-arbetsinkomsten. Vid utgången av året var lantbruksföretagarnas genomsnittliga LFÖPL-arbetsinkomst 20 386 euro per år eller 1 699 euro per månad, vilket innebär en stegring med 1,4 % från året innan. Stipendiaternas genomsnittliga LFÖPL-arbetsinkomst var efter omräkning till årsnivå 23 557 euro vid utgången av året. Per månad blir det 1 963 euro. Det var en ökning med 2,4 %.

LFÖPL-arbetsinkomsten i genomsnitt, euro/år (enligt indexnivån år 2017)

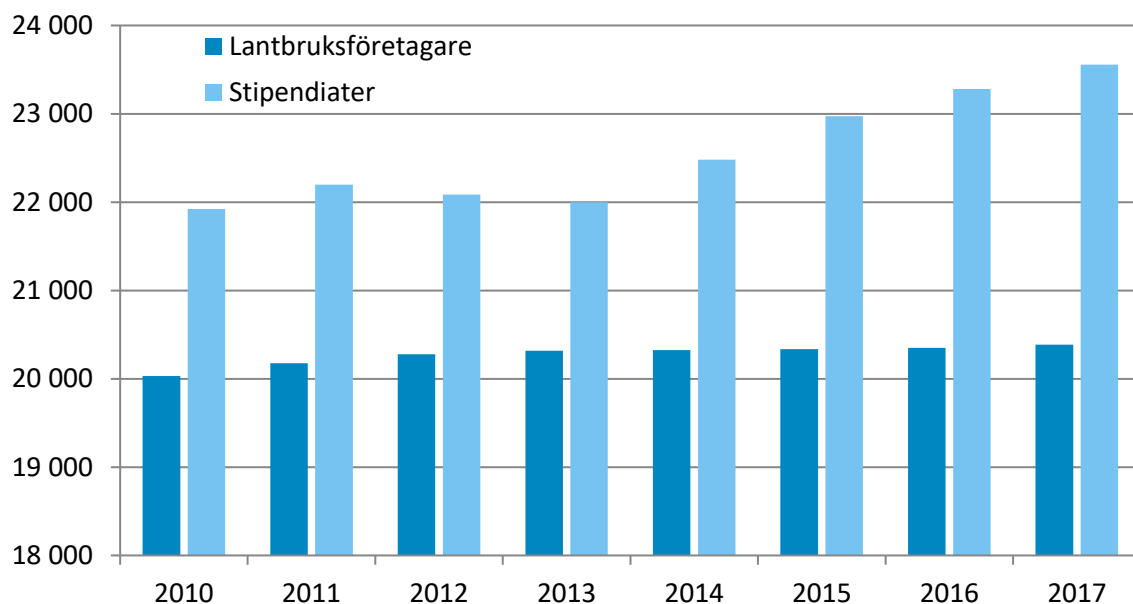

Bild 1. Utvecklingen av lantbruksföretagarnas och stipendiaternas LFÖPL-arbetsinkomst. Vid utgången av 2017 var den genomsnittliga LFÖPL-arbetsinkomsten bland lantbruksföretagare 20 386 euro per år och bland stipendiater 23 557 euro per år.

LFÖPL-pensioner

En pensionsreform som gällde hela arbetspensionssystemet trädde i kraft vid ingången av 2017. Den partiella förtida ålderspensionen, som infördes som ett nytt pensionsslag, visade sig bli mycket populär även bland LPA:s kunder.

I slutet av året betalades arbetspension till 117 132 personer, av vilka 165 var stipendiater. Antalet med arbetspension minskade under året med 3,3 %. Antalet pensionstagare per pensionsslag ses i *tabell 3*.

LPA:s kunder var i genomsnitt 62,4 år när de gick i arbetspension på basis av sin egen arbetskarriär. Jämfört med det föregående året steg denna snittålder en aning.

I genomsnitt var en ålderspension som började under året 1 201 euro per månad, varav LFÖPL-pensionens andel var 888 euro per månad. Den genomsnittliga storleken av alla löpande ålderspensioner var 618 euro per månad, varav LFÖPL-pensionens andel var 466 euro per månad.

LPA utbetalade totalt 916,8 miljoner euro i arbetspensioner.

Pensionsslag	Antal pensionstagare	Förändring från det föregående året, %
Ålderspension	106 259	-3,3
Familjepension	33 186	-3,9
Invalidpension	4 280	-10,1
Deltidspension	110	-37,1
Partiell ålderspension	310	

Tabell 3. Antalet kunder per pensionsslag 31.12.2017 och förändringen från det föregående året. Kunder kan få familjepension parallellt med egen arbetspension.

LPA-sjukdagpenningen

LPA-sjukdagpenning betalas till LFÖPL-försäkrade personer för självrisktiden i sjukförsäkringen. Under året betalades LPA-sjukdagpenning för 8 864 sjukperioder och totalbeloppet var 2,6 miljoner euro.

ARBETSYLYCKSFALLS- OCH YRKESJUKNOMSFÖRSÄKRINGEN (OFLA)

OFLA-försäkringarna för olycksfall och yrkessjukdomar

OFLA-arbetskadeförsäkringen ersätter olycksfall som inträffat i lantbruksföretagararbete eller i LFÖPL-försäkrat stipendiatarbete samt yrkessjukdomar som beror på dessa arbeten. OFLA-fritidsförsäkringen ersätter olycksfall i det privata hushållet och annars på fritiden.

I slutet av året hade 83 275 personer, av vilka 3 016 var stipendiater, en gällande OFLA-arbetskadeförsäkring. De som hade en OFLA-fritidsolycksfallsförsäkring var 54 198, av vilka 446 var stipendiater. Antalet OFLA-försäkringar minskade något mindre än antalet LFÖPL-försäkringar genom att det blev populärare att ta en frivillig OFLA-försäkring vid sidan om pension.

OFLA-ersättningar

Under året ersattes 4 612 nya arbetsskador, vilket var 13 % mindre än året innan. Relativt sett avlogs lika mycket arbetsolycksfall som under det föregående året (12 %). Antalet nya yrkessjukdomar som ersattes var 102. Under året hade 3 arbetsolycksfall dödlig utgång. LPA utbetalade under 2017 totalt 32,8 miljoner euro i pensioner och ersättningar från arbetsskadeförsäkringen. Det är 1,6 miljoner euro mindre än året innan.

Från fritidsförsäkringen ersattes 989 nya olycksfall, vilket är 3 % fler än under det föregående året. I ersättningar för alla skador utbetalades 4,4 miljoner euro, vilket är 0,1 miljoner mindre än året innan.

Stipendiater ersattes för 28 arbetsolycksfall och 6 fritidsolycksfall (ingår i antalen ovan).

Fastän antalet nya arbetsskador minskade så ökade totalantalet ansökningar med nästan 30 % jämfört med år 2016 (se tabell 1). I totalantalet ingår också fortsatta ersättningar till exempel vid utdragen arbetsoförmåga eller för läkemedelsanskaffningar.

En förklaring till ökningen av totalantalet ansökningar är den ändring som gjordes i läkemedelsfaktureringen i olycksfallssystemet vid ingången av 2017. Efter ändringen får den försäkrade inte längre ersättning genom den centraliserade apoteksfaktureringen utan måste i efterskott ansöka om ersättning för

läkemedelsköp. I antalet ansökningar ingår cirka 7 000 läkemedelsfaktureringar från apotek. För att det ska gå smidigt att skaffa läkemedel beviljade LPA under året sina kunder flera hundra betalningsförbindelser för läkemedelsköp. Med stöd av en betalningsförbindelse får den försäkrade läkemedel avgiftsfritt på apoteket, som sedan debiterar LPA.

Nya ersatta OFLA-olycksfall och yrkessjukdomar under 2010-talet

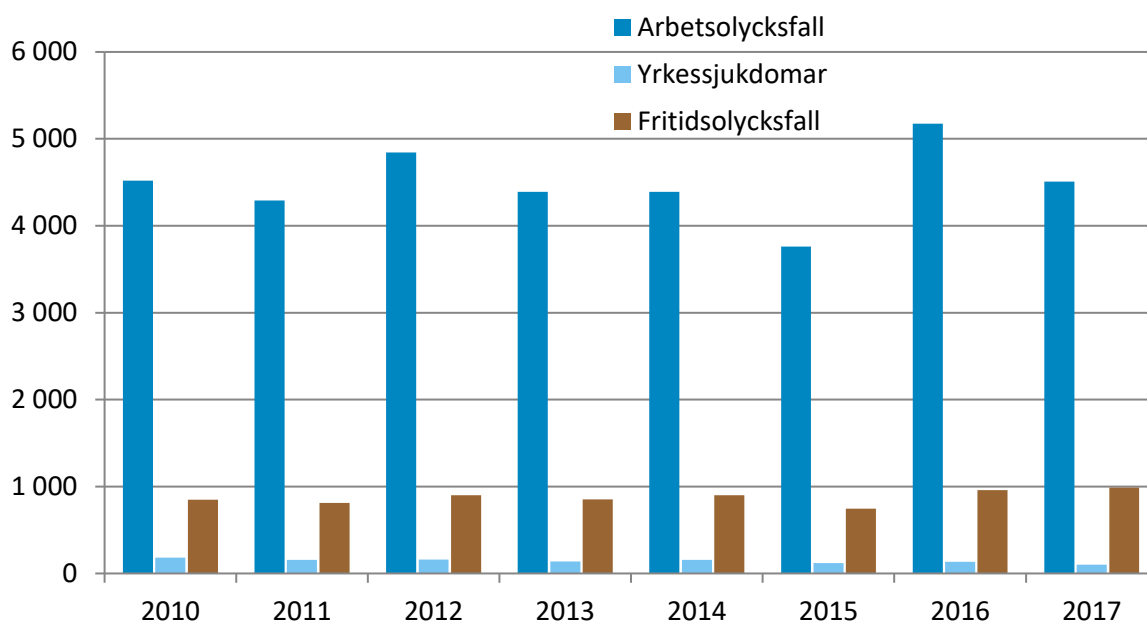

Bild 2. Under 2010-talet har antalet ersatta arbetsolycksfall ökat med i genomsnitt 1,3 % per år och antalet fritidsolycksfall med 3,0 % per år bland annat till följd av ändrad lagstiftning.

REHABILITERING

Vi ersätter rehabilitering enligt både lagen om pension för lantbruksföretagare (LFÖPL) och lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (OFLAL). LFÖPL-rehabilitering kan beviljas om en person på grund av sjukdom löper risk för invalidpensionering under de närmaste åren och denna risk kan minskas eller uppskjutas genom yrkesinriktad rehabilitering. OFLA-rehabilitering kan bara beviljas LFÖPL-försäkrade som skadats i ett olycksfall eller insjuknat i en yrkessjukdom.

Till yrkesinriktad rehabilitering med stöd av LFÖPL användes 0,7 miljoner euro. Summan inbegriper rehabiliteringspenningarna och rehabiliteringskostnaderna inklusive undersökningar samt hjälpmedel. Som rehabiliteringsförmåner betalades 0,08 miljoner euro i ersättning för hjälpmedel som underlättar arbetet.

Till OFLA-rehabilitering användes 1,9 miljoner euro. Som rehabiliteringsförmåner ersattes bland annat motordrivna andningsskydd, skyddshandskar och rehabiliteringskurser för personer som insjuknat i yrkesrelaterad astma, snuva eller eksem eller i tröskdammlunga.

AVTRÄDELSESTÖD

AVSTÖ-beståndet, det vill säga de avträdelsestöd som betalas, minskar med dryga 10 % varje år. Vid utgången av året var antalet avträdelsestöd som betalades 2 667. År 2017 var ett slags mellanår i fråga om avträdelsestöd. Det låga antalet ansökningar förklaras delvis av de ändringar av åldersgränserna

som trätt i kraft tidigare och som orsakat att nya personer inte åldersmässigt blivit berättigade till avträdelsestöd under verksamhetsåret.

Under året inkom endast 72 nya ansökningar om avträdelsestöd och det är ungefär hälften mindre än året innan. Avträdelsestöd började betalas till 174 personer, av vilka en del hade fått beslut redan under tidigare år.

Den pågående tillämpningsperioden för avträdelsestöd gäller åren 2015–2018. Antalet ansökningar väntas öka betydligt under 2018, som är det sista år avträdelsestöd kan beviljas. En helt ny åldersklass som inte tidigare kunnat ansöka om avträdelsestöd får dessutom under 2018 rätt till avträdelsestöd.

LPA sköter också de pensioner som beviljats enligt lagen om avträdelsepension. Systemet gällde till 1993. Avträdelsepension betalades i slutet av året till 9 326 personer. Antalet personer med avträdelsepension minskade med cirka 1 000 från året innan.

Nya AVSTÖ-ansökningar, avträdelsestöd som börjar och AVSTÖ-beståndet

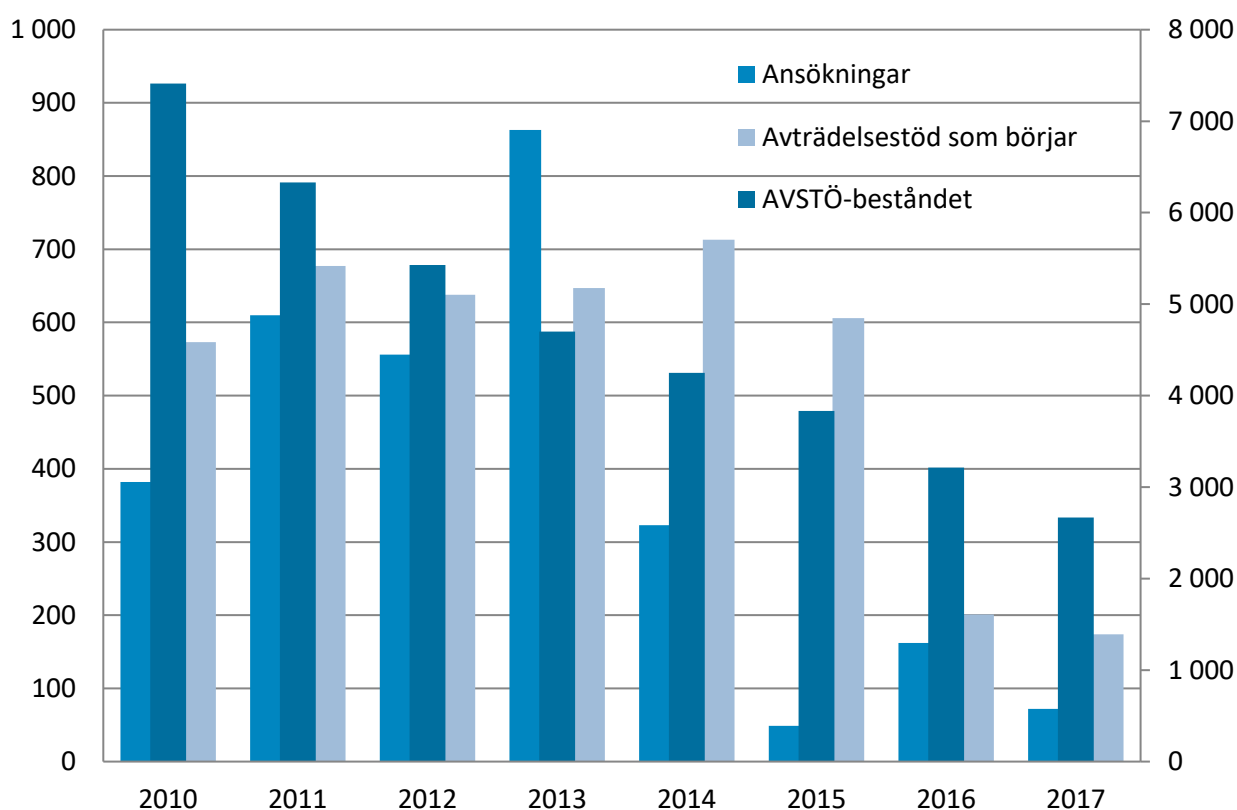

Bild 3. Antalet ansökningar och avträdelsestöd som börjar kan avläsas på vänster vertikalaxel och AVSTÖ-beståndet på höger vertikalaxel. AVSTÖ-beståndet har under 2010-talet minskat med i snitt 13,3 % per år.

AVBYTARSERVICE

De lokala enheterna för avbytarservice administreras av kommunerna och får ersättning från LPA för kostnaderna för avbytarverksamheten. Ersättningarna finansieras av staten enligt lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare. LPA ger också anvisningar för de lokala enheterna och utbildar förvaltningspersonalen samt övervakar att enheternas verksamhet följer lagen. Även FöPL-försäkrade pälsdjursuppfödare kan få avbytarservice, och rensköttare kan få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga.

För att lindra den belastning som berodde på lantbruksföretagarnas ekonomiska trångmål anslag staten

10 miljoner euro till en sänkning av avgifterna för avbytar-service under 2017. Grundavgiften för vikariehjälp sänktes med 31 %. Timavgiften för subventionerad avgiftsbelagd avbytarhjälp sänktes från 13,75 till 12 euro och för beredskap från 5 till 1,50 euro. Avgiftssänkningarna var temporära och gällde hela året 1.1–31.12.2017. Syftet med avgiftssänkningarna var att stödja de semesterberättigade lantbruksföretagarna så att de orkar med sitt arbete.

Driftskostnaderna för avbytar-service minskade till 139,8 miljoner euro (år 2016: 154,2). Lantbruksföretagarna hade år 2017 rätt till 26 semesterdagar och tog i genomsnitt ut 24,8 dagar (år 2016: 25,3).

Det fanns 42 lokala enheter för avbytar-service år 2017, det vill säga två färre än året innan.

Under året hade 17 442 husdjursföretagare rätt till semester. På grund av strukturomvandlingen minskade antalet semesterberättigade företagare med 5,8 %.

Vikariehjälp anlätades av 5 745 personer. Antalet som anlätade vikariehjälp minskade med 3,6 % från året innan.

Möjligheten att ta ut semester enligt lagen om avbytar-service för pälsdjursuppfödare utnyttjades av 541 pälsdjursuppfödare. Pälsdjursuppfödare hade rätt till 18 semesterdagar och möjlighet att få 120 timmar avgiftsbelagd extraledighet.

Systemet med vikariehjälp för renskötare gör det möjligt att få vikariehjälp vid arbetsförmåga på grund av olycksfall eller sjukdom. Denna möjlighet utnyttjades av 89 renskötsel-företagare under året.

Semesterberättigade lantbruksföretagare under 2010-talet

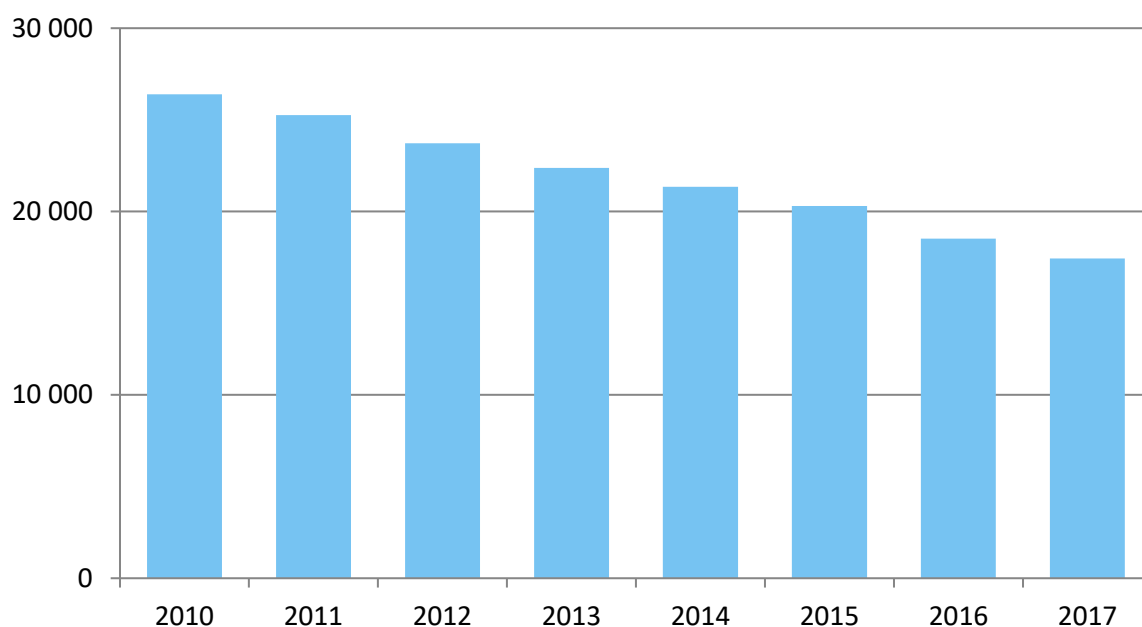

Bild 4. Utvecklingen av antalet semesterberättigade lantbruksföretagare åren 2010–2017. År 2017 hade 17 442 lantbruksföretagare rätt till semester.

KUNDSERVICE

Våra kunder kan sköta sina försäkrings- och förmånsärenden via LPA-ombudsmännen, den riksomfattande telefontjänsten, kundtjänsten på huvudkontoret och e-tjänsterna. LPA-ombudsmännen tog emot kunder på cirka 150 ställen. I genomsnitt hade varje ombudsman 1 600 LFÖPL-försäkrade kunder på sitt ansvar. Dessutom betjänar vi våra kunder på lantbruksutställningar och andra branschevenemang.

Vi följer aktivt kundnöjdheten kvartalsvis genom undersökningar. Det totala kundnöjdhetsbetyget 7,9 var samma som året innan. Vi kommer överens om behövliga utvecklingsåtgärder och förbättrar verksamheten utifrån den respons vi får.

Undersökningar har visat att snabb service är viktigt för att få nöjda kunder och vi har därför fäst särskild uppmärksamhet vid snabbheten. I fråga om handläggningstiderna nåddes det uppställda målet för nästan alla slag av förmåner. I snitt förkortades handläggningstiden för alla förmåner från 28 till 22 dagar. Särskilt för olycksfall och yrkessjukdomar blev handläggningstiderna märkbart kortare. För att för-snabba handläggningen har vi satsat på att utveckla ersättningsprocesserna.

Vi informerar aktivt våra kunder om innehållet och ändringarna i LPA-tryggheten. Informeringen sker genom olika kanaler och produkter. Vi riktade också informationskampanjer exempelvis till nyblivna företagare och oförsäkrade företagare.

Under året var utvecklandet av kundupplevelsen ett centralt mål för våra interna utvecklingsåtgärder. Vi fortsätter att utveckla kundupplevelsen som helhet och finslipa processerna även under den påbörjade strategiperioden.

Utvecklingen av LPA:s kundantal under 2010-talet

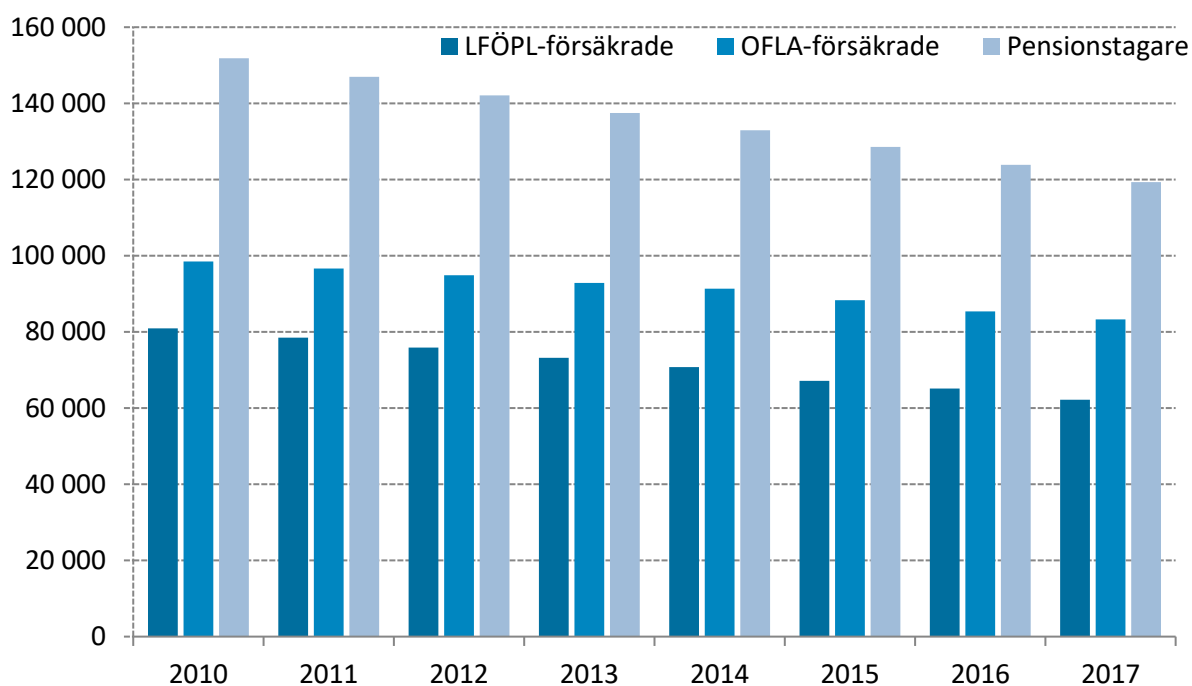

Bild 5. Under 2010-talet har antalet LFÖPL-försäkrade kunder i LPA minskat med i medeltal 3,5 % per år, de OFLA-försäkrade med 2,3 % per år och pensionstagarna med 3,4 % per år.

PERSONAL

Vi har en kunnig och motiverad personal som sköter servicen till kunderna.

Vi understödde de anställdas välbefinnande genom flera åtgärder, till exempel ett åldersprogram, anvisningar om distansarbete och motionssedlar. Som en del av vårt utbildningsprogram ordnade vi LPA-examen och teamledarutbildning. De anställda hade fortfarande låg sjukfrånvaro och personalomsättningen minskade jämfört med det föregående året.

PERSONAL

Vi utvecklade våra personalresurser genom mångsidiga åtgärder under året. För att säkerställa kompetensen och svara på kundernas behov genomförde vi ett omfattande utbildningsprogram. Vi satsade särskilt på att träna teamledarna och på att ge nya anställda en heltäckande introduktion i LPA-tryggheten.

Vår personal deltog aktivt i utvecklandet av verksamheten och i arbetet på att göra processerna smidigare. För att underlätta detta tog vi i bruk ett elektroniskt system för initiativ från personalen. Initiativen gås regelbundet igenom i arbetsgruppen för utvecklande av kundservicen.

Vid utgången av 2017 hade LPA 197 anställda medräknat ombudsmännen (år 2016: 196). Omräknat till genomsnittligt nettoantal var vår egentliga personalstyrka 179,3 (år 2016: 177,6). Dessutom fanns det 4 projektarbetare på viss tid för projektet *Ta hand om bonden*.

Bland personalen fanns vid årets slut 40 ombudsmän, av vilka 27 var heltidsanställda. Nettoantalet ombudsmän var 34,3 vid årets slut. Andelen ombudsmän som är heltidsanställda har ökat under de senaste åren. Heltidsanställda ombudsmän gör det lättare att ordna arbetena med beaktande av att ombudsmännen även avgör ansökningar. Det är samtidigt lättare för dem att upprätthålla yrkeskunskapen.

Av de anställda var vid utgången av året 72 % kvinnor och 28 % män. Medelåldern bland personalen var 47,7 år (år 2016: 48,2).

De löner som betalades till personalen var enligt prestationsprincipen 8,6 miljoner euro. År 2016 var lönesumman 9,2 miljoner euro, vilket inbegrep en engångsreservering på 0,5 miljoner euro för avslutade tilläggs pensionssystem för personalen.

Personalomsättningen var 8,5 % (år 2016: 11,6 %). På huvudkontoret var omsättningen 8,8 % och bland ombudsmännen 7,5 %. Under året anställde vi 13 nya personer i fast anställning. Sjukfrånvaron steg till 3,0 % (år 2016: 2,4 %). Sjukfrånvarotalet är fortfarande anmärkningsvärt lågt.

Under året gick 8 personer i pension. I snitt skedde pensioneringen vid 62,8 års ålder (år 2016: 64,2).

FRÄMJANDE AV PERSONALENS HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

Vi understödde personalens välbefinnande och arbetshälsa genom mångsidiga åtgärder. Vi utarbetade tillsammans ett åldersprogram, som innehåller anvisningar om att beakta de anställdas individuella situationer i olika åldrar och livsskeden i den mån det är möjligt.

Genom förnyade anvisningar om distansarbete förmedlade vi den moderna inställning som är allmän praxis inom arbetspensionsbranschen, dock med beaktande av de specialvillkor som vår grundverksamhet ställer. Genom enhetsvisa företagshälsovårdsgranskningar stödde vi växelverkan inom arbetsgemenskaperna och utvecklandet av verksamheten.

För att främja personalens välbefinnande och arbetshälsa ordnades mångsidig motionsverksamhet och togs motionssedlar i bruk. Dessutom ordnade vi kulturaktiviteter och en omfattande företagshälsovård.

Inom våra gemensamma projekt för utvecklande av verksamheten bidrog de anställda med en viktig insats för en bättre kundservice och en smidigare verksamhet. Genom att de deltar i arbetet på att utveckla organisationen ökar motivationen och tillfredsställelsen bland de anställda samtidigt som de genom att utöva inflytande och ha gemensamma aktiviteter binder sig fastare vid arbetsgemenskapen.

EKONOMI OCH EFFEKTIVITET

Vi förbättrar effektiviteten genom att förnya processerna och verksamhetsmodellerna.

LPA:s totala driftskostnader steg med 0,7 miljoner euro från kostnadsutfallet året innan. Ökningen berodde på de högre ict-kostnaderna i samband med byggandet av en ny pensions- och försäkringstillämpning. Avkastningen av placeringsverksamheten var tillfredsställande. Vi effektiviserade vår verksamhet genom att strömlinjeforma handlägningsprocesserna.

EKONOMI

Driftskostnader

De totala driftskostnaderna var 24,3 miljoner euro (år 2016: 23,6). Av summan utgjorde personalkostnaderna 10,4 miljoner euro (år 2016: 11,1) och ict-kostnaderna 10,7 miljoner euro (år 2016: 9,2). De totala driftskostnaderna steg med 0,7 miljoner euro från året innan närmast till följd av de högre ict-kostnaderna. De övriga driftskostnaderna var på ungefär samma nivå som året innan.

Placeringsverksamheten

Vår placeringsverksamhet baserar sig på en placeringsplan som styrelsen årligen fastställer. År 2017 inleddes med stigande aktiekurser. Detta fortsatte fram till sommaren, då det efter att halvårsresultaten publicerats skedde en plötslig nedgång, som dock blev kortvarig. På hösten fortsatte kurserna att stiga. I synnerhet aktieindexen i USA har nått nya rekord om och om igen.

På marknaden har man redan funderat om kursstegringen efter finanskrisen har varit alltför snabb. Nedgångarna har ändå varit kortvariga. Det beror främst på att det finns gott om avkastningssökande pengar på marknaden, och eftersom räntenivån är låg finns det knappt andra alternativ än aktiemarknaden. Volatiliteten höll sig låg hela året, med andra ord har marknaden varit optimistisk beträffande framtiden.

Räntenivån var låg under hela året. Räntorna på de solida staternas lån var fortfarande låga, rentav negativa. Företagslån var nästan det enda sättet att få ens en måttlig ränteintäkt. Man spekulerade om centralbankerna skulle höja räntorna, men någon märkbar räntehöjning skedde inte.

Vid årets slut var marknadsvärdet av LPA:s placeringar 274,9 miljoner euro (år 2016: 237,9) frånräknat placeringskonton. Av placeringskapitalet till marknadsvärde utgjorde i slutet av året ränte- och räntefondsplaceringarna 44,3 % samt placeringarna i aktier och aktiefonder 37,0 %. Placeringarna i fastigheter och fastighetsfonder utgjorde 17,6 % och de alternativa placeringarna 1,1 %. I siffrorna ingår inte de aktier i fastighetsaktiebolaget KOy Metsätiapiola som berättigar till innehav av de egna lokalerna.

Den bokföringsmässiga nettointäkten av placeringsverksamheten var 12,5 miljoner euro (år 2016: 7,5). Beräknat till verkligt värde var resultatet 13,8 miljoner euro, dvs. 4,3 % på det sysselsatta kapitalet. Året innan var motsvarande avkastning 3,3 %. Fem års realavkastning på placeringarna var 5,9 % och tio års realavkastning 4,2 %. Avkastnings-, risk- och övriga nyckeltal för placeringsverksamheten samt deras beräkningsprinciper framgår närmare av noterna till bokslutet.

I kvarteret Jalopuukortteli överläts det sista bostadshuset Asunto Oy Tapiolan Tammi i januari 2017. Kvarterets parkeringsfastighet Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti togs i sin helhet i bruk i samband med ibrucktagandet av Asunto Oy Tapiolan Tammi.

Statens och Folkpensionsanstaltens betalningsandelar

Frånräknat avbytarverksamheten var statens betalningsandel 737,3 miljoner euro (år 2016: 730,0). Statens andel täckte 79,4 % av alla ersättningsutgifter.

För kostnaderna för avbytarverksamheten betalade staten 155,9 miljoner euro (år 2016: 172,0).

Folkpensionsanstaltens (FPA) betalningsandel var 11,1 miljoner euro. Folkpensionsanstaltens lagstadgade betalningsandel är 27,6 % av totalkostnaderna för OFLA för arbetstiden.

Kundernas betalningsandel

De försäkringspremier som kunderna betalade till LPA uppgick till 194,9 miljoner euro, varav lantbruksföretagarnas andel var 183,4 miljoner euro och stipendiaternas 11,5 miljoner euro. Lantbruksföretagarnas svåra ekonomiska situation ledde till att de fall där mer betalningstid begärdes för försäkringspremierna ökade med 33 % från året innan. Betalningssvårigheterna syns ännu inte som kreditförluster.

Ansvarsskuld

Det belopp som reserverats för ersättningsutgiften för inträffade skador var i slutet av 2017 i fråga om ersättningsansvar för OFLA-arbetsskade- och fritidsförsäkringarna totalt 135,9 miljoner euro. LFÖPL-premieansvaret för stipendiaterna ökade under 2017 med mer än 13 miljoner euro till 76,7 miljoner euro.

Nyckeltalen som beskriver ekonomin ingår i noterna till bokslutet.

UTVECKLANDE AV PROCESSERNA OCH VERKSAMHETEN

Under året koncentrerade vi oss på sådana förändringar som verkställandet av lagändringarna krävde i de olika enheterna samt på att utveckla kundserviceprocesserna och genomföra it-tillämpningsprojekt i anslutning till lagändringarna. Med tanke på en bättre kundupplevelse arbetade en bred grupp företrädare för våra produktions- och stödenheter på att definiera de funktionella krav som ska ställas på LPA:s nya internetsidor och publiceringssystem. Systemet konstrueras och tas i bruk under 2018.

I fråga om LPA:s systemutveckling omorganiserades projektet för förverkligande av en ny försäkrings- och pensionstillämpning. Den nya tillämpningen ska tas i bruk 1.1.2020.

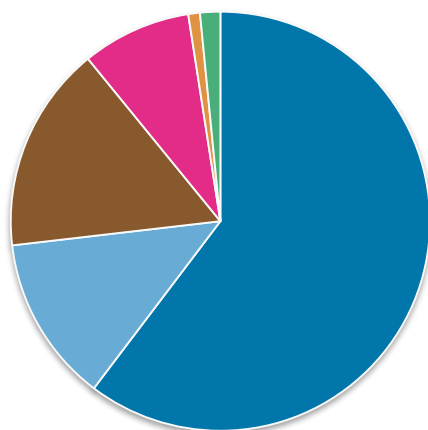
RISKHANTERING

Vår verksamhet styrs av en täckande riskhanteringsplan som årligen godkänns av LPA:s styrelse. Genomförandet av planen övervakas av styrelsen bland annat med hjälp av årliga rapporter från riskhanteringen, den interna granskningen och revisorerna.

Av central betydelse för vår verksamhet är de risker som har samband med ict-funktionerna, finansieringen och placeringsverksamheten. Riskerna i verksamheten hanteras genom de planer som ledningen och enheterna gör upp varje år samt genom en separat placeringsplan som godkänns av styrelsen. En närmare beskrivning av LPA:s riskhanteringsfunktioner ingår i noterna till bokslutet.

LPA:s intäkter och kostnader enligt huvudgrupp år 2017

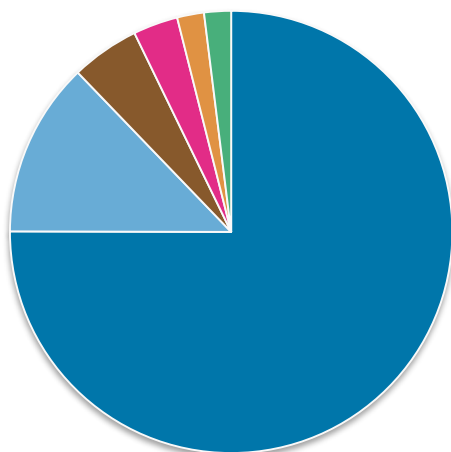
Intäkter 1 222 miljoner euro

- Av staten för skötsel av förmåner 737 mn euro, 58 %
- Av staten för avbytarverksamheten 157 mn euro, 14 % **
- Av kunderna 195 mn euro, 16 %
- Av andra pensionsanstalter 103 mn euro, 9 %
- Av FPA 11 mn euro, 1 %
- Av placeringarna 19 mn euro, 2 %

** Inkl. projektet *Ta hand on bonden* 0,7 mn euro

Kostnader 1 222 miljoner euro

- Arbetspensioner 917 mn euro, 75 %
- Avbytarverksamhet 156 mn euro, 13 %
- Avträdesystem 61 mn euro, 5 %
- Olycksfallsersättningar 40 mn euro, 3 %
- Driftskostnader 24 mn euro, 2 %
- Övriga kostnader 24 mn euro, 2 % **

** Inkl. projektet *Ta hand on bonden* 0,7 mn euro